

Vzpomladansk večer v gozdu.

ih, prijeten vzpomladansk večer je. —

Solnce je vže zatonilo tam za gorami, tudi rudeči svit na nebu izginja polagoma z obzorja. Vse objemlje tihi večerni somrak, hrib in plan zagrinjajoč v svoje lahko okrilje.

Tam daleč se vidijo visoke planine v mraku kakor mogočni velikani, nepremično stoječ liki orjaški braniki nočnega mirú. Doli mej zelenimi travniki pa rahlo žubori bistri potoček in njegovo žuborenje se takó prijetno zлага s poslednjimi glasovi gozdnih krilateev v bližnjem gozdiči.

Narava je vže oblečena v novo, svatovsko oblačilce. Kako lepo jej pristoji suknjica iz svežega zelenja, kakor mladi nevesti dišeč venec iz lepih pisanih cvetic!

Prijetno je sprehajanje ob takih večerih. Narava se ravno pripravlja, da bi se zazibala v tihi, nočni sèn. Povesodi ti veje čist, svež zrak nasproti, prsi se krepko vzdigujejo in srebajo to zdravo vzdušno tekočino váse. Človek se čuti tu z naravo vred okrepečnega, prenovljenega.

V gozdu smo; ljubka dolinica leži pred nami. Drevje in sploh vse gozdno življenje vže dremlje z jednim očesom; povsodi vlada prijetna tišina.

Čuj! tu se nakrat oglasi veseli otročji krik tam raz malo brdo in se razlega skozi večerno gozdno tihoto. Ozremo se tjā. Kakor lehkonoga srna so ravno priskakljali trije veseli otroci na omenjeno višino, od spredaj zavarovano pred strmim bregom z nizkim obzidjem. Zapazimo, da sta dva dečka in jedno dekletce. Kakor veseli ptički ti žvrgolé, poskakujejo; polni so zadovoljnosti, veselja, zdravja.

Iz njihovega govorjenja lahko spoznamo, da sta živa dečka brata, in deklica je njuna sestrice. Po velikosti pa lahko sodimo, da bode mlajši bratec star najbrže kakih šest, a starejši okolo devet let; a mili nedolžni obrazek plavalase deklíčine glavice pa še izvestno ne gleda petega leta.

V tem je pokazala luna svoje blede lice izza oblakov; mogočno plava veličastna nočna kraljica po modrem nébesu; z radostjo pozdravlja svoje zveste tovarišice, blesteče se zvezdice, ki se polagoma prikazujejo tu in tam po nebu, kakor z biseri posutem svatovskem obláčilu, povelíjujoč njeno lepoto.

Kakor hitro se je pokazala luna, vže jo zapazi mlajši bratec; zamišljeno zré nekaj časa v njo, potem pa reče svojemu starejšemu továrišu:

„Milče, ali je res tam gori na luni mož, ki poredne otroke jemlje? Ko sem se óni dan jokal, rekli so oče, da bo kar óni-le mož z lune po-mé prišel, če ne bodem takój tiho. Kaj nè, da ni res?“

„Ni nè, ni, Zdravko, oče so le kar takó rekli, da nisi več jokal. Tisto temno, kar se vidi kakor mož, so le visoke gore, ki se razprostirajo po luni takó kakor pri nas po zemlji. Takó so nam povedali v šoli gospod učitelj. Kadar boš začel hoditi v šolo, tudi ti se boš učil takih stvari.“

„Čemu pa potem pravijo, da je tisto mož?“ vpraša znova Zdravko, ker mu ne zadostuje bratčev odgovor.

„Vidiš, Zdravko, to je takó. Zato ker imajo tiste maroge na luni táko človeško podobo, izmislili so si ljudje pravljico, v katerej se pripoveduje, zakaj je prišel tisti mož v luno. Ko sem bil óni dan pri strijcu, povedali so mi tisto pravljico. Če jo želiš slišati, povem ti jo.“

„Želim, želim, le kar povej jo“, reče veselo Zdravko, ki je rad poslušal pravljice, in gleda nepremično v luno. In Milče začne pripovedovati.

„Kristus in sv. Peter sta nekoč prišla h kovaču in ga prosila za malo kruha, ker sta bila lačna. Kovačica pa se je zadrla: „Za take vlačugarje, kakor sta vidva, nemamo nič kruha.“ Kovačevej starej materi pa se je milo storilo, da bi morala iti lačna dalje in jima je dala to, kar je dobila od gospodinje za-sé: kos kruha in skledico mleka. Krist in sv. Peter sta pojedla kruh in mleko, potem pa je prijel Krist staro kovačevo mater in jo vrgel v ogenj. Sam pa se je usedel in začel goniti meh. Dolgo mu ga ni bilo treba goniti, ker je kovačeva mati prav kmalu skočila iz žrvavice, ali ne več stara in nagrbančena, nego mlada in lepa, kakor je bila takrat, ko je šla k poroki. Krist še reče kovaču, da naj nikar ne dela tega, kar je njega videl, ter otide s sv. Petrom dalje. Kovač pa veli: „Taka postava se mi ne zdi pravična, da bi imel človek mlado in lepo mater, poleg nje pa staro in grdo ženo. Brž zagrabi babo in jo vrže v ogenj. Kakor je videl Krista, takó se je usedel tudi on in začel meh goniti. Gonil ga je dolgo, da mu je tekel

curkoma pot po obrazu. Zgorelo je oglje, zgorela je z njim tudi hudobna kovačica. Krist pa se je razsrdil na neposlušnega kovača in ga za kazen prestavil v luno. Tam gori sedi še zdaj pri ognji in goni meh ter ga bo gonil do sodnjega dne. Ta kovač je tist temni mož, ki ga vidimo v luni.“

V tem je nekaj zašumelo zadaj v grmovji in izza dveh vitkih smrek je stopila lična deklica na pozorišče. Bila je nekoliko starejša, kakor nam vže znani Milče. V roki nesoč robeč ogrtač, obstala je za trenotek ter z bistrim pogledom motrila skupino mladih otrok: spredaj Zdravko, pozorno poslušajoč svojega bratca, na strani pa dekletce, zibajoče se v mirnem, sladkem spanji. Mala stvarca se je utrudila po neprestanem tekanji, mej pripovedovanjem naslonila plavolaso glavico na ogrado in kmalu ste se zaprli modri očesci vna-njemu svetu.

Ravno je končal Milče svojo pripovedko. Tu prišedša deklica lahno zakašlja.

Kakor bi trenil, obrne se Zdravko in če bi ne bila položila deklica prsta na rudeči ustni, bil bi vzkliknil od veselja, takó pa je le bolj tiho zašepetal: „Oj, Nežika je tû!“

„Tako dolgo vas ni domóv,“ začne Nežika, mater je vže malone začelo skrbeti, kje da ste tako dolgo; morala sem vas iti klicat. Hladno je vže, in lahko bi se kdo prehladil. Glejta, kako Ljubica sladko spančka; bodita tiho, da se ne zbudi. Hočem jo zaviti v ta-le robeč in jo kar v spanji nesti domóv.“

Nežno vzame speče dekletce v naročje in drobna družinica se poda na pot proti dómu, ki je ležal malo nižje v prijetnej dolinici, mej zelenim drevjem ob žuborečem potoku.

Potoma vpraša Zdravko, kateremu so še vedno igrale pred očmi svitle zvezdice, čarobno se blesteč okolo svoje kraljice lune, sestrico Nežiko:

„Ali je res, kakor mati pravijo, da je tam gori pri zvezdah naša sestrica Marjetica, ki so jo oni dan odnesli óni čudni črni možje?“

„Res je res. Tam gori je Bogek, mati Božja, svetniki in angelji, ki se sprehajajo mej temi lučicami, veseleč se njihovega lepega bléska. Toda tjà gori pridejo samó pridni in dobri ljudje.“

„Kaj ne, da bom tudi jaz prišel tjà gori?“

„Prišel boš, prišel, toda le, če boš priden, če boš vedno stariše rad slušal in jih nikoli ne žalil. Tudi moliti moraš rad, ker Bogek takih ne mara, ki ne molijo radi.“

In Zdravko je delal v svojem nedolžnem srci trdne sklepe, da hoče vedno na vso moč priden biti, da bo prišel enkrat k sestrici mej lepe svitle zvezdice na nebu.

Oj srečni dnevi nedolžne mladosti! —

Nepokor.

